

Kovové peníze tuzemské nejsou předmětem potřeby dle lich. zák.

Krajský jako lichevní soud v H. K. odsoudil obžalované A. B. C. pro přečin řetězového obchodu a přestupek předražování dle § 14 č. 4 a § 7 lich. zák., že s niklovými 10haléři provozovali řetězový obchod a že za ně žádali a dali si poskytnouti ceny patrně přemrštěné za 160 K nom. 450—550 K ve státovkách.

Nejvyšší jako zrušovací soud vyhověl zmateční stížnosti obžalovaných a sprostil je obžaloby z těchto důvodů:

Vůči vývodům zmateční stížnosti obžalovaných A a B dlužno především podrobiti úvaze základní otázku, stížností nadhozenou, lze-li niklové mince, jimiž obžalovaní obchodovali, považovati za předměty potřeby po rozumu §u 1 zákona ze dne 17. října 1919 č. 568 sb. z. a n. Tu pak dlužno uznati, že názor nalézacího soudu, postavivšího se na stanovisko kladné, je právě mylný. Ve smyslu §1 1 cit. zákona jsou předměty potřeby věci movité, které slouží přímo neb nepřímo k ukojení životních potřeb lidí a zvířat domácích. § 1 zák. ze dne 17. října 1919 č. 567 sb. z. a n. o soudech lichevních mluví rovněž o činech proti zákonům a nař. vydaným od počátku války k tomu konci, aby zásobování obyvatelstva bylo zabezpečeno a předražování zabráněno. Tato ustanovení jakož i dříve platný předpis §u 1 cis. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. nasvědčují zjevně tomu, že pojmu předmětu potřeby neodpovídají takové věci, které neslouží k tomu, by jimi byly uspokojeny potřeby lidí a zvířat domácích, ani věci, které mají význam jen jako prostředky, jimiž se věci sloužící za předměty opatřují. Peníze jakéhokoliv druhu jsou dle své podstaty a svého určení vždy jen prostředky, jimiž se provádí sice převod a oběh předmětů potřeby, totiž statků úkojných, ale jimiž statky tyto nevznikají ani se nerozmnožují. Pro tuto jejich povahu nelze o nich říci, že málezejí mezi ony věci, které k ukojení potřeb lidských a potřeb zvířat domácích slouží nepřímo, neboť těmito rozuměti dlužno věci takové, jež jsouce jako na př. troje, nástroje, suroviny neb součástky, samy sebou a v původní své podobě nezpůsobilé, sloužiti k ukojení potřeb oněch, slouží k výrobě nebo přípravě takových věcí, jimiž se potřeby ty ukájejí přímo.

I nauka národohospodářská, která definuje peníze jako statek hospodářský, jenž obecně slouží za míru směnných hodnot, za měnidlo, platidlo a uchovatele směnných hodnot, potvrzuje správnost názoru, že nelze v penězích spatřovati úkojné statky potřebě lidské sloužící.

Rozhodnutí nejvyššího jako zrušovacího
soudu ze dne 6. října 1921 č. j. Kř I 12/21-4.

Dr. Steinfeld.

LITERÁRNÍ ZPRÁVY,

JUDr. B o l. F u x: **Dávka z majetku. Komentované zákony** Československé republiky. Svazek 1. Vydává: Českosl. Kompas, tisk. a vyd. akc. spol. v Praze, na Smíchově, Plzeňská 79. Cena váz. výt. 100 Kč. Stran 756.

Ačkoliv jsme nedávno slavili již třetí výročí naší samostatnosti, nemáme dosud opravdu cenné, všem potřebám vyhovující sbírky komentovaných zákonů naší republiky, jakou je na př. francouzská sbírka Dallozova nebo byla pro bývalé německé nářství sbírka Manzova. Potřeba takové sbírky pocítována je všeobecně. Spousta nových zákonů, zasahujících do různých oborů právních a upravujících mnohdy jen tu kterou otázkou, jiné nechávajíc nedotčeny, způsobuje, že právníctvo naše ztrácí přehled a pevnou půdu. A ztrácí pak ovšem velmi mnoho drahého času shledáváním a srovnáváním různých zákonů. Učinají proto zajisté všechny interesované kruhy se zadostiučiněním, že »Českosl. Kompas«, tisk. a vyd. akc. spol. podařilo se získati četné osvědčené spolupracovníky mezi nejčelnějšími našimi právníky, s jichž pomocí zahajuje tímto svazkem vydávání »Komentovaných zákonů čsl. republiky«. V 1. svazku shrnul pro tuto látku nad jiné povolaný daňový odborník J. U. Dr. B o l. F u x, min. rada v min. financí, za pomoci J. U. Dra Fr. Lorenze, min. tajemníka v min. financí, veškerý dosud nahromaděný, nepřehledný a těžko proniknutelný legislativní i administrativní materiál z oboru dávky z majetku a přírůstku na majetku v soustavný celek, provázený odborným výkladem a všemi potřebnými pomůckami.

Obsáhlé, pečlivě vypravené vydání Fuxovo je skutečně nepostradatelným, spolehlivým a cenným vodítkem touto obtížnou zákonodárnou materií jak pro osoby, dávce této podrobené, ať už jde o osoby fyzické s majetkem zemědělským, lesním, domovním neb jiným (velkostatkáře, statkáře, majitele domů, továrníky, obchodníky, kapitalisty, majitele cenných papírů a t. d.) nebo o právnické osoby (akciové společnosti, společnosti s r. o., korporace, spolky, veř. fondy, nadace, církve, řády, kongregace, právovarečná měšťanstva a pod.), tak i pro orgány ukládací (berní správy, komise odhadní a odvolací). Prvním